

Må jeg derfor sammenfatte min måske lidt lange svarreplik – det beklager jeg, men sagen er vigtig – med, at det er vigtigt, at vi nu kommer i gang med den dialog, vi er begyndt på. For min part synes jeg, at vi skal gøre tingene således op: Hvad er det, man fra Færøernes side har ønsket og bedt om? Og hvad er det, vi gør?

Fra færøsk side har man ønsket en undersøgelse, hvor alle oplysninger kommer frem. Den danske regerings lovinitiativ sikrer til det spørgsmål en oplysnings- og en udleveringspligt af alle materialer og papirer af relevant karakter.

Det færøske Lagting har ønsket en uafhængig undersøgelse. Det, der nu er lagt frem, sikrer en fuldstændig uafhængig og uvildig sammensætning af undersøgelseskommissionen. Vi skal naturligvis, når vi konkret kommer til denne undersøgelseskommissions ledelse, drøfte sammensætningen.

Punkt 3: Hver en sten skal vendes, og netop for at få vendt hver en sten, dispenserer vi fra tavshedspligten i en række bestemmelser. Det er vi blevet kritiseret lidt for fra en enkelt part, jeg tror, at det er Den Danske Bank. Det tager jeg med. Det rækker ikke ved regeringens grundlæggende opfattelse af det rigtige i den disposition.

Endelig for det fjerde: Der var i det færøske Lagting bekymring for, om skriftligt materiale alene kunne afdække hele forløbet. Derfor bliver der nu også adgang til mundtlige afhøringer, sådan som det er beskrevet i selve lovinitiativet.

Nu skal standpunkterne mødes. Jeg føler, at vi har alle muligheder derfor. Nu skal undersøgelsen i gang, og dernæst, når undersøgelsen er kommet i gang, skal vi igen have genskabt – og vi skal samarbejde om det – en endnu mere positiv udvikling og fremtid for det færøske styre, for den færøske befolkning og for det færøske samfund.

Uffe Ellemann-Jensen (V):

Debatten i dag har været dybt utilfredsstillende. Man kan sige, at den på glimrende vis har illustreret den tomgang, som blev indledt, da regeringen gik i baglås i denne sag for ca. 3 måneder siden.

Det er ikke lykkedes at afæske regeringen svar på de forskellige punkter, vi har bragt frem. Det er ikke lykkedes at få andet frem end de forskellige efterhånden til ulidelighed genkendelige undskyldninger, som man har brugt for at skulle til at opfinde et nyt lovgrundlag.

Men måske burde vi allerede være blevet advaret af tonen i statsministerens indledende betragtninger, da statsministeren talte om forespørgerne, der har »forsøgt at udfordre flertallets linje«. Ja tænk, det sagde statsministeren! Vi har forsøgt at udfordre flertallets linje! Derhjemme, hvor jeg kommer fra, kalder vi den slags for demokrati. Og vi blev beskyldt for trakasserier, fordi vi tillod os at have et andet synspunkt.

Statsministeren valgte så i stedet for at gå ind på en besvarelse af de punkter, der er rejst i dag, at komme med mange gode råd til os andre om, hvordan vi skal opføre os og ikke opføre os. Det er nu engang statsministerens særlige form. Må jeg kvittere med at komme med et lige så godt og velment råd til statsministeren: Lad den form blive hjemme, når besøget på Færøerne skal gennemføres, for den vil ikke gå på Færøerne.

Jeg vil specielt advare statsministeren imod at prøve at bilde færingerne ind, at det er mig og andre grimme politikere i dette Ting, der har »pisket sind op«, som statsministeren sagde. »Ved sin gøren og laden skal man ikke piske sind op«, sagde statsministeren her i dag. Det er igen dette med, at udfordrer man flertallets linje, så pisker man sind op. Det er åbenbart sådan en særlig demokratiopfattelse, som statsministeren arbejder efter. Det er altså ikke min, og jeg vil som sagt advare statsministeren mod at tro, at det er muligt herfra at piske sind op på Færøerne ved at prøve at gå ind i en diskussion om, hvordan man kan få undersøgt de ting, som Færøerne og færingerne udmærket selv er i stand til at gennemskue trænger til en grundig undersøgelse.

Så siger statsministeren igen, at der ikke er tale om noget ultimatum med det forslag, der er lagt frem i dag. Jamen hvad mener statsministeren så med det udtryk, han brugte indledningsvis: at det, der er lagt frem nu, er et endeligt produkt? Hvad er et endeligt produkt? Lad os nu få nogle mere præcise beskrivelser end dette med grundtegninger, der skal bestå! Hvad er et endeligt produkt? Betyder det, at statsministeren er rede til at gå ind i spørgsmålet om behovet for åbenhed?

Jeg havde en række synspunkter, som jeg havde håbet at statsministeren ville forholde sig til. Det har han ikke gjort, og jeg skal derfor gentage det grundsynspunkt: Åbenhed og pressens mulighed for frit at referere fra de afhøringer, der skal finde sted, er en forudsætning for at lægge et sandhedspres på de mennesker, der skal afhøres om nogle forløb, som man skal